

nes

NETWORK
OF ENTREPRENEURIAL
SCHOOLS

ONE

PETER THIEL

EGO IS THE ENEMY

RYAN
HOLIDAY

P

RYAN
HOLIDAY

THE OBSTACLE IS THE WAY

The Timeless Art of Turning Trials into Triumph

EXPONENTIAL ORGANIZATIONS

ISMAIL, MALONE
& VAN GEEST

DIVERSION
BOOKS

Competing
Fast Luck

THE STORY of INNOVATION
and CUSTOMER CHOICE

Clayton M. Christensen
Taddy Hall, Karen Dillor
and David S. Duncan

Value Proposition Design

WILEY

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Network of Entrepreneurial Schools | June.2019

Project “Network of Entrepreneurial Schools”

is cofunded by the Erasmus+ program under KA2 - Cooperation for Innovation and the Exchange of Good Practices - Strategic Partnerships for school education

Partner organizations of the project:

Agência DNA Cascais - Cascais Um Concelho Empreendedor
Directorate of Secondary Education of Karditsa
DYPALL Network
Scoala Gimnaziala Traian Craiova
Malta Vidusskola

The Scale of Reference was developed under the framework of the project “Network of Entrepreneurial Schools” and is the result of a research in 4 different countries and that will serve as a basis to develop innovative experiments for entrepreneurship education approaches.

The Scale of reference is a self-assessment practical tool that can be used as a reference for schools wishing to understand how they promote innovation and foster an entrepreneurial mindset in the school ecosystem.

**DNA.
CASCAIS**

DYPALL
DEVELOPING YOUTH PARTICIPATION
AT LOCAL LEVEL

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

agência nacional
erasmus
PROGRAMME OF THE EUROPEAN UNION

nes

NETWORK
OF ENTREPRENEURIAL
SCHOOLS

“Πρέπει να είμαστε σε θέση να αναγνωρίσουμε και να υποστηρίξουμε νέους που επιδεικνύουν ενδιαφέρον και ικανότητα στην επιχειρηματικότητα και τη δημιουργία επιχειρήσεων και να τους δώσουμε εργαλεία για να ακολουθήσουν αυτό το μονοπάτι καθ' όλη τη διάρκεια της εκπαιδευτικής τους εμπειρίας»

Stephen A. Scharzman

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η επιχειρηματικότητα και τα υψηλά επίπεδα επιχειρηματικής δραστηριότητας θεωρούνται σημαντικοί παράγοντες οικονομικής ανάπτυξης. Σε μια οικονομία που είναι προσανατολισμένη να είναι έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς, είναι απαραίτητο να διασφαλιστεί η απασχολησιμότητα, η παραγωγικότητα και τα επίπεδα κοινωνικής συνοχής, θεωρώντας την επιχειρηματικότητα και την ενθάρρυνση του πνεύματος πρωτοβουλίας των νέων ως παράγοντες κλειδιά στη μόχλευση των εθνικών οικονομιών.

Η επιχειρηματικότητα παίζει βασικό ρόλο στην αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων του XXI αιώνα, συμβάλλοντας σε μια πιο βιώσιμη ανάπτυξη, στη δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης, στην προώθηση της κοινωνικής αξίας για την κοινωνία και στην τόνωση της τοπικής ανάπτυξης.

Η επιχειρηματικότητα επιτρέπει όχι μόνο τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και νέων επιχειρήσεων, αλλά είναι επίσης ο γενεσιουργός παράγοντας της καινοτομίας που συμβάλλει στην εξέλιξη και το μετασχηματισμό διαφορετικών επιχειρήσεων και οργανισμών. Είναι απαραίτητο να δημιουργηθεί ένα περιβάλλον που να ευνοεί την επιχειρηματικότητα, με συνεκτικές πολιτικές που

θα στοχεύουν στην αλλαγή νοοτροπίας, την ανάπτυξη δεξιοτήτων και τη δημιουργία δυνατοτήτων για τη δημιουργία νέων αλλά και την ανάπτυξη των υφιστάμενων επιχειρήσεων.

Η επιχειρηματικότητα και η λήψη αποφάσεων είναι απαραίτητα σε μια κοινωνία της γνώσης, επιτρέποντας σε κάθε άτομο να προσαρμοστεί στις συνεχείς αλλαγές του κόσμου σήμερα.

Υπό αυτήν την έννοια, είναι σημαντικό η εκπαίδευση στην επιχειρηματικότητα να εισαχθεί στο εκπαιδευτικό σύστημα καθ' όλη τη διάρκεια της υποχρεωτικής εκπαίδευσης, αποτελώντας έναν από τους πυλώνες που καθοδηγούν τη συνεχή μάθηση του ατόμου.

Η εκπαίδευση στην επιχειρηματικότητα θεωρείται ως ένα πολύτιμο πλεονέκτημα στο τρέχον εκπαιδευτικό σύστημα, παρέχοντας στους μαθητές εργαλεία απαραίτητα για την αντιμετώπιση των προκλήσεων του πραγματικού κόσμου και μιας συνεχώς μεταβαλλόμενης οικονομίας.

Τα προγράμματα εκπαίδευσης στην επιχειρηματικότητα δεν αποσκοπούν μόνο στην καταπολέμηση των προβλημάτων ανεργίας, αλλά και στην ανάπτυξη εκείνων των δεξιοτήτων στους μαθητές που τους επιτρέπουν να είναι πιο επιτυχημένοι στην απασχόλησή τους, αλλά και δεξιότητες και στάσεις που στοχεύουν στην προώθηση και υποστήριξη της ενεργού συμμετοχής των πολιτών, της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της εξέλιξης των υφιστάμενων επιχειρήσεων.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποστηρίζει και αναγνωρίζει τη σημασία της ανάπτυξης της εκπαίδευσης για την επιχειρηματικότητα, όπως ορίζεται στην ανακοίνωση «Επανεξέταση της εκπαίδευσης: Επένδυση σε δεξιότητες για καλύτερα κοινωνικοοικονομικά αποτελέσματα», στην οποία τα κράτη μέλη υπέθεσαν ότι:

"Τα κράτη μέλη πρέπει να προωθήσουν τις επιχειρηματικές δεξιότητες μέσω νέων και δημιουργικών τρόπων διδασκαλίας και μάθησης στα δημοτικά σχολεία και στα επόμενα επίπεδα εκπαίδευσης, εστιάζοντας παράλληλα, από την ανώτερη δευτεροβάθμια έως την τριτοβάθμια εκπαίδευση, στην ευκαιρία της δημιουργίας επιχειρήσεων ως προορισμό σταδιοδρομίας στον πραγματικό κόσμο. Μέσω επιχειρηματικών συνδέσμων και μεθόδων επίλυσης προβλημάτων, πρέπει να ενσωματωθούν σε όλους τους κλάδους και να προσαρμοστούν σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης."

(Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2012).

Η εκπαίδευση διαδραματίζει θεμελιώδη ρόλο στην ανάπτυξη ικανοτήτων οποιουδήποτε ατόμου, συμβάλλοντας στη βελτίωση μιας επιχειρηματικής κοινωνίας. Είναι απαραίτητο να δημιουργηθεί ένα περισσότερο φιλικό προς την επιχειρηματικότητα περιβάλλον, βασισμένο σε ολοκληρωμένες πολιτικές που στοχεύουν στην αλλαγή νοοτροπίας και στη βελτίωση των δεξιοτήτων, εξαλείφοντας τις δυσκολίες και τα εμπόδια που δυσχεραίνουν τη δημιουργία και την ανάπτυξη των επιχειρήσεων.

Η επιχειρηματικότητα αποτελεί μία από τις οκτώ βασικές δεξιότητες που αποτελούν αντικείμενο της διά βίου εκπαίδευσης και ένας από τους πυλώνες που καθοδηγούν τη μάθηση του ατόμου.

Τα προγράμματα εκπαίδευσης στην επιχειρηματικότητα πρέπει να περιλαμβάνονται σε όλους τους τομείς καθώς το επιχειρηματικό πνεύμα δεν πρέπει να κατευθύνεται μόνο στη δημιουργία εταιρειών, αλλά και στην προώθηση της χρήσης των γνώσεων, των δεξιοτήτων, των στάσεων και της νοοτροπίας.

Η επιχειρηματικότητα είναι απαραίτητη ικανότητα για τους νέους καθώς τους βοηθά να είναι πιο δημιουργικοί και να έχουν αυτοπεποίθηση.

Η εκπαίδευση στην επιχειρηματικότητα αυξάνει τις πιθανότητες σύστασης μιας επιτυχημένης επιχείρησης και βοηθά τις υφιστάμενες επιχειρήσεις να γίνουν πιο καινοτόμες και πιο ανταγωνιστικές.

Είναι σημαντικό τα προγράμματα εκπαίδευσης για την επιχειρηματικότητα να μπορούν να παρέχονται από τα πρώτα σχολικά έτη και καθ' όλη τη διάρκεια της ακαδημαϊκής σταδιοδρομίας των νέων.

Η εκπαίδευση στην επιχειρηματικότητα έχει γίνει ένα πολύ σημαντικό θέμα στην πολιτική ατζέντα και αποτελεί μια σύγχρονη προτεραιότητα. Θεωρείται ως εκπαίδευση που κινείται σε 2 άξονες: 1) σαν νοοτροπία που σχετίζεται με την ανίχνευση νέων ευκαιριών και, 2) σαν συμπεριφορά, στο βαθμό που ο επιχειρηματίας εκτελεί μια σειρά ενεργειών για να μετατρέψει αυτήν την ευκαιρία σε επιχειρηματική δραστηριότητα.

Τα προγράμματα εκπαίδευσης για την επιχειρηματικότητα συμβάλλουν στην ανάπτυξη επιχειρηματικής νοοτροπίας μεταξύ των νέων, επιδιώκοντας να δημιουργήσουν προσωπική, κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική αξία.

Στο σχολείο, οι νέοι μπορούν έρθουν επαφή με τις έννοιες της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας. Το σχολείο, συνεπώς, πρέπει να

διαδραματίσει κεντρικό ρόλο στην προώθηση των γνώσεων και των εμπειριών της επιχειρηματικότητας, της καινοτομίας και της δημιουργίας αξίας, επιτρέποντας και ενθαρρύνοντας τη δράση διαφορετικών παραγόντων, μελών της σχολικής κοινότητας (μαθητές, διδακτικό προσωπικό, γονείς και μη διδακτικό προσωπικό) στην ανάπτυξη λύσεων που να ανταποκρίνονται τόσο στο σχολικό περιβάλλον όσο και την εξωσχολική κοινότητα. Επιπλέον, μπορεί να διαδραματίσει κεντρικό ρόλο και στην ανάπτυξη μιας αίσθησης ότι αποτελούν μέλη της κοινότητας αυτής. .

Για την υποστήριξη των σχολείων σε αυτήν τη διαδικασία, είναι απαραίτητο να δημιουργηθούν ολοκληρωμένα και κατάλληλα εργαλεία που μπορούν να λειτουργήσουν ως πρακτικοί οδηγοί για την προώθηση της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας, καθώς και να αναπτύξουν στρατηγικές για τη συμμετοχή μαθητών και άλλων σχετικών σχολικών παραγόντων.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Μαθητές: Ένα επιχειρηματικό σχολείο έχει το ρόλο να αναπτύξει επιχειρηματικές δεξιότητες και γνώσεις που θα επιτρέψουν στους μαθητές να μετατρέψουν τις ιδέες τους σε πράξη. Στην ουσία διευκολύνει την ενσωμάτωση της επιχειρηματικότητας σε διαφορετικά είδη μαθημάτων από το κύριο πρόγραμμα σπουδών. Οι μαθητές μπορούν εύκολα να βρουν σταδιοδρομία που αξίζει να ακολουθήσουν, καθώς τα ταλέντα τους μπορούν πλέον να αναγνωρίζονται.

Εκπαιδευτικοί: Ένα επιχειρηματικό σχολείο είναι το μέρος όπου οι μαθητές αναπτύσσουν ένα πνεύμα πρωτοβουλίας μέσω προγραμμάτων σπουδών και εξωσχολικών δραστηριοτήτων.

Μη εκπαιδευτικοί: Ένα επιχειρηματικό σχολείο αντιπροσωπεύει ένα εκπαιδευτικό ίδρυμα που δίνει έμφαση στη διδασκαλία και την παροχή μαθημάτων που σχετίζονται με την επιχειρηματικότητα σε μαθητές. Παρέχει επίσης στους μαθητές ένα ευρύ πακέτο γνώσεων, δεξιοτήτων και ευκαιριών για μια μελλοντική σταδιοδρομία στην επιχειρηματικότητα.

Διοίκηση σχολείου: Σε αυτό το σχολείο, η διαδικασία διαμόρφωσης στρατηγικής εστιάζεται στον μοναδικό ηγέτη και βασίζεται σε ένα όραμα. Οι υποστηρικτές αυτού του σχολείου είδαν την εξατομικευμένη ηγεσία, βασισμένη στο στρατηγικό όραμα, ως το κλειδί για την οργανωτική επιτυχία.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΣ ΔΑΣΚΑΛΟΣ

Μαθητές: Ένας επιχειρηματικός δάσκαλος είναι το είδος του δασκάλου που προσπαθεί να χρησιμοποιεί πιο ενδιαφέρουσες και πρακτικές μεθόδους διδασκαλίας και προσπαθεί να ενθαρρύνει τους μαθητές να έχουν πίστη στις δεξιότητές τους. Αυτοί οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει επίσης να διδάσκουν πιο πρακτικά πράγματα, όπως η ανάπτυξη επιχειρηματικών ιδεών, την ικανότητα να εργάζονται σε μια ομάδα, οργάνωση του χρόνου κ.λπ.

Δάσκαλοι: Πρώτον, ένας επιχειρηματικός δάσκαλος είναι παθιασμένος με τη δουλειά του, είναι ενθουσιώδης και ικανός να εμπνεύσει τους μαθητές. Ένας τέτοιος δάσκαλος προκαλεί την περιέργεια των μαθητών, αναπτύσσει την κριτική σκέψη, τη δημιουργικότητά τους, τον σεβασμό των συναισθημάτων τους, την εμπιστοσύνη, την ανθεκτικότητα, τη δημιουργική επίλυση προβλημάτων. Επίσης, ένας επιχειρηματικός δάσκαλος θα πρέπει να ανησυχεί ότι μέσω συγκεκριμένων μεθόδων θα εκπαιδεύσει και θα αναπτύξει τις ικανότητες και τις γνώσεις των μαθητών σχετικά με την οικονομική διαχείριση, τη διαχείριση έργων, τις διαπραγματεύσεις και τις τεχνικές επικοινωνίας. Κάθε δάσκαλος, ανεξάρτητα από το αντικείμενο που διδάσκει, πρέπει να ενσωματώνει και την επιχειρηματική διάσταση στη δραστηριότητά του με τους μαθητές.

Μη δάσκαλοι: Ένας επιχειρηματικός δάσκαλος είναι ένας εκπαιδευτικός ειδικευμένος στη διδασκαλία της επιχειρηματικότητας ή των θεμάτων που σχετίζονται με αυτήν. Αυτός / αυτή καθοδηγεί τους μαθητές σε όλη την επαγγελματική τους πορεία και μοιράζεται μαζί τους όλες τις γνώσεις που διαθέτει.

Διοίκηση σχολείου: Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να αποδείξουν πώς η επιχειρηματική μάθηση είναι κρίσιμη για την οικοδόμηση μιας σχολικής κουλτούρας στην οποία τα παιδιά και οι νέοι μπορούν να διερευνήσουν με βεβαιότητα νέους τρόπους σκέψης σε ό, τι κάνουν.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΣ ΜΑΘΗΤΗΣ

Μαθητές: Ένας επιχειρηματικός μαθητής είναι ο τύπος του μαθητή που έχει ένα συγκεκριμένο σύνολο δεξιοτήτων, όπως δεξιότητες διαπραγμάτευσης, ηγετικές και αναλυτικές δεξιότητες. Εκτός αυτών, πρέπει επίσης να έχουν την αποφασιστικότητα να επιτύχουν τους προτεινόμενους στόχους, είτε είναι προσωπικοί στόχοι, είτε ομαδικοί.

Εκπαιδευτικοί: Ένας μαθητής επιχειρηματικότητας είναι ένας μαθητής που, μετά την οικογενειακή εκπαίδευση και την επίσημη διδακτική και εξωσχολική εκπαίδευση δείχνει την περιέργεια και την ικανότητα να αναλαμβάνει μέτριους κινδύνους υπό συνθήκες ευθύνης, έχει ηγετικές ικανότητες, είναι αυτοδίδακτος,

δημιουργικός και ανθεκτικός. είναι σε θέση να οργανώσει και να συντονίσει την υλοποίηση προγραμμάτων σπουδών και εξωσχολικών προγραμμάτων.

Μη εκπαιδευτικοί: Ένας επιχειρηματικός μαθητής που ενδιαφέρεται για την επιχειρηματικότητα ή για να αναπτύξει τη δική του επιχείρηση μπορεί να ονομαστεί επιχειρηματικός μαθητής. Ένας επιχειρηματικός μαθητής μπορεί επίσης να είναι ένας μαθητής που είναι εγγεγραμμένος σε ένα επιχειρηματικό σχολείο.

Διοίκηση σχολείου: Ένας μαθητής επιχειρηματικότητας μπορεί να συμμετάσχει σε μια σειρά δραστηριοτήτων και εμπειριών που εστιάζουν στην επιχείρηση. Είναι ένα δημιουργικό άτομο ανεξάρτητα από το αν εκπαιδεύεται για να γίνει μηχανικός ή stand-up κωμικός.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΜΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Μαθητές: Ένας στέλεχος του σχολείου μη εκπαιδευτικός, είναι κάποιος που ανήκει στο προσωπικό του ιδρύματος που προσπαθεί να κάνει το καλύτερο δυνατό για να βοηθήσει τους δασκάλους και τους μαθητές στο δρόμο της μάθησής τους. Σύμφωνα με τους μαθητές, σ αυτή την κατηγορία για παράδειγμα ανήκουν οι ψυχολόγοι ή βιβλιοθηκάριοι κλπ.

Εκπαιδευτικοί: Οι μη εκπαιδευτικοί στο σχολείο είναι μόνιμοι ή περιστασιακοί συνεργάτες του σχολείου: επιχειρηματίες, διευθυντές, εκπαιδευτές, coaches, ψυχολόγοι, τραπεζίτες. Καλούνται στις εξωσχολικές δραστηριότητες του σχολείου να συμβάλουν στην εκπαίδευση των μαθητών στην επιχειρηματικότητα. Οι επιχειρηματίες μπορούν να χρησιμεύσουν ως πρότυπα για τους μαθητές.

Μη εκπαιδευτικοί: Κατά τη γνώμη των μη εκπαιδευτικών, το προσωπικό που είναι μέρος του επιχειρηματικού σχολείου είναι επίσης έτοιμο να βοηθήσει τους μαθητές να αναπτυχθούν σε ένα εναρμονισμένο περιβάλλον. Μερικά παραδείγματα μπορεί να είναι: σύμβουλοι,

διευθυντές, συνεργάτες του σχολείου και γραμματείς. Αυτοί οι άνθρωποι μπορούν επίσης να παρέχουν διοικητικές, συμβουλευτικές ή εκπαιδευτικές υπηρεσίες και να αντιπροσωπεύουν ένα βασικό συστατικό του λειτουργικού συστήματος του σχολείου.

Διοίκηση σχολείου: Τα εξειδικευμένα σχολεία θα δημιουργήσουν συνεργασίες με επιχειρήσεις, βιομηχανίες και κοινότητες σε τοπικό, εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο και θα χρηματοδοτηθούν για την υποστήριξη στα επιχειρηματικά εγχειρήματα των μαθητών.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΦΙΛ ΤΟΥ ΔΑΣΚΑΛΟΥ

Σήμερα, ο καθηγητής αντιμετωπίζει κρίσιμες προκλήσεις που προϋποθέτουν μια προσέγγιση βασισμένη στη νέα δυναμική του σημερινού σύνθετου κόσμου. Ζούμε σε καιρούς ταχείας και συνεχούς αλλαγής.

Οι σημερινοί μαθητές διαθέτουν υψηλές ψηφιακές δεξιότητες, είναι συνεχώς συνδεδεμένοι στο διαδίκτυο και ως εκ τούτου απαιτούν νέα στυλ μάθησης που επικεντρώνονται στον εαυτό τους.

Στο σημερινό κόσμο, στην εποχή της παγκοσμιοποίησης, το σχολείο πρέπει να δημιουργήσει μαθησιακά μοντέλα που προσελκύουν τους μαθητές και τους βοηθούν να αναπτύξουν τις δυνατότητές τους.

Όλοι αναγνωρίζουμε τη σημασία της ανάπτυξης δεξιοτήτων όπως η κριτική σκέψη, η συλλογιστική, η λήψη αποφάσεων, η επικοινωνία, η επίλυση προβλημάτων, η προσαρμογή των αλλαγών, η διαχείριση στόχων και χρόνου, η ευελιξία, η δημιουργικότητα και η αλληλεπίδραση και συνεργασία με άλλους.

Η εκπαίδευση στην επιχειρηματικότητα μπορεί να οριστεί ως η ικανότητα των μαθητών να αναπτύξουν τις δεξιότητες και τη νοοτροπία τους, δεξιότητες που τους ωθούν να μετατρέπουν τις δημιουργικές ιδέες σε επιχειρηματική δράση. Είναι μια βασική δεξιότητα που συμβάλλει στην προσωπική ανάπτυξη των μαθητών, την ενεργό συμμετοχή των πολιτών, την κοινωνική ένταξη και την απασχολησιμότητα (Eurydice, 2016).

Στην εποχή των γρήγορων αλλαγών και της τεχνολογίας, οι εκπαιδευτικοί αναμένεται να αντιμετωπίσουν αυτήν τη διαδικασία και να προκαλέσουν τον εαυτό τους βρίσκοντας στρατηγικές λύσεις στο πλαίσιο της τάξης τους που επιτρέπουν την καινοτομία και συμβάλλουν στην αλλαγή στη διδασκαλία. Εναπόκειται στον δάσκαλο να είναι ενεργός παράγοντας της αλλαγής που πρέπει να πραγματοποιηθεί στην τάξη, μέσα από την προσωπική διεύρυνση των γνώσεων και των δεξιοτήτων του.

Η συμπερίληψη της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας, οι διεπιστημονικές προσεγγίσεις και οι διαδραστικές μέθοδοι διδασκαλίας απαιτούν νέα μοντέλα και παραδείγματα.

Ήρθε η ώρα να έχουμε καθηγητές στα σχολεία μας που μπορούν να τραβήξουν την προσοχή των μαθητών τους μέσω μιας πρακτικής μάθησης που εστιάζει στην επίλυση προβλημάτων και θέτει τους μαθητές στο επίκεντρο της μάθησης.

Όπως είπε ο Barnet Berry στο Παγκόσμιο Φόρουμ Εκπαίδευσης & Δεξιοτήτων το 2015, "Σήμερα και μπροστά σε όλες τις προκλήσεις αυτού του μεταβαλλόμενου κόσμου, πρέπει να έχουμε εκπαιδευτικούς teacherpreneurs."

Η εκπαίδευση και η κατάρτιση στην επιχειρηματικότητα αποτελούν μέρος της στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τώρα αναγνωρίζονται ευρέως ως καθοριστικοί παράγοντες για την οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη σε ολόκληρη την Ευρώπη.

A person's hands are shown holding a globe of the Earth. The globe is centered on the Atlantic Ocean, with North and South America visible. The image has a strong red-to-orange gradient overlay. The text 'nes' is in the top left, and the main title is in the center.

nes

NETWORK
OF ENTREPRENEURIAL
SCHOOLS

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΌ ΣΧΟΛΕΙΟ

Κλίμακα της αναφοράς

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΌ ΣΧΟΛΕΙΟ

Κλίμακα της αναφοράς

Η Κλίμακα αναφοράς για ένα επιχειρηματικό σχολείο είναι ένα πρακτικό εργαλείο αυτοαξιολόγησης που μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως αναφορά για τα σχολεία που επιθυμούν να κατανοήσουν πώς προωθούν την καινοτομία και πώς προάγουν μια επιχειρηματική νοοτροπία στο σχολικό οικοσύστημα.

Η Κλίμακα Αναφοράς σχεδιάστηκε να εφαρμοστεί σε όλα τα σχολεία, ανεξάρτητα από την εκπαιδευτική βαθμίδα και οργανώνεται από επίπεδα, έτσι ώστε κάθε επίπεδο στην κλίμακα να αντιστοιχεί σε υψηλότερο επίπεδο προώθησης μιας επιχειρηματικής νοοτροπίας.

Αυτή η Κλίμακα δεν είναι μόνο ένα εργαλείο, αλλά και μια διαδικασία που καλεί τα σχολεία να γίνουν πιο επιχειρηματικά και να προωθήσουν την καινοτομία. Αυτή η διαδικασία αποτελείται από μια συμμετοχική δραστηριότητα αυτοαξιολόγησης που περιλαμβάνει όλους τους σχετικούς παράγοντες (μαθητές, διδακτικό και μη διδακτικό προσωπικό, γονείς και ενδιαφερόμενους φορείς) και δημιουργώντας μαζί, με την υποστήριξη άλλων σχετικών σχολικών εταίρων, ένα σχέδιο δράσης για έναν πιο Επιχειρηματικό Σχολείο.

Ο κύριος στόχος είναι ότι κάθε σχολείο μπορεί να ακολουθήσει τον δικό του «ρυθμό» και να βρει τον δικό του τρόπο να γίνει ένας χώρος που προωθεί την καινοτομία και μια πιο επιχειρηματική στάση στην κοινότητά του. Για το λόγο αυτό, η κλίμακα αναφοράς είναι αρκετά ευέλικτη ώστε να επιτρέπει σε κάθε σχολείο να βρει τον δικό του τρόπο χρήσης και προσαρμογής στη δική του πραγματικότητα.

Η Κλίμακα δεν είχε σχεδιαστεί για τη σύγκριση ή τον ανταγωνισμό μεταξύ των σχολείων. Ωστόσο, τα σχολεία με παρόμοια περιβάλλοντα μπορούν να χρησιμοποιήσουν την κλίμακα για να προωθήσουν την ανταλλαγή καλών πρακτικών μάθησης.

Η κλίμακα αναφοράς είναι το αποτέλεσμα μιας συλλογικής εργασίας μεταξύ έξι σχολείων και τριών οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών από την Πορτογαλία, τη Λετονία, τη Ρουμανία και την Ελλάδα.

Κατά τη διάρκεια 6 μηνών, αυτοί οι οργανισμοί χαρτογράφησαν ένα σύνολο πρακτικών και δράσεων εκπαίδευσης επιχειρηματικότητας σε

εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και συγκέντρωσαν ένα σύνολο δημόσιων πολιτικών υποστήριξης επιχειρηματικότητας, στρατηγικών προώθησης της επιχειρηματικότητας, των τρεχουσών πρακτικών και των σχετικών εταίρων.

Η εκπαίδευση στην επιχειρηματικότητα θεωρείται βασικός τομέας της διαρθρωτικής παρέμβασης (Έκθεση του Συμβουλίου Εκπαίδευσης για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο 2001) και η σημασία της βασίζεται και δημοσιεύεται σε ένα ευρύ φάσμα εκθέσεων ορθών πρακτικών, συστάσεων, πολιτικών και ευρωπαϊκών σχεδίων δράσης.

ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΔΑΣΚΑΛΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ

Διευκόλυνση της διαδικασίας διδασκαλίας-μάθησης. Παρακινήστε και ευαισθητοποιήστε. Δημιουργήστε ένα κατάλληλο περιβάλλον για μάθηση. Υποστηρίξτε τις λύσεις. Ενθαρρύνετε την έρευνα. Προτείνετε προκλήσεις και προβλήματα · Σχολιάστε. Αντιστοιχίστε τις μεθόδους με τα χαρακτηριστικά της τάξης

Σε μια δεύτερη φάση και μετά από έρευνα, πραγματοποιήθηκαν συνεντεύξεις και ανοιχτά ερωτηματολόγια σε διαφορετικούς βασικούς παράγοντες του σχολείου (μαθητές, καθηγητές, μη εκπαιδευτικούς) και αναπτύχθηκαν συζητήσεις σε μικρές ομάδες .

Στη συνέχεια, οι εταίροι του έργου συναντήθηκαν σε ένα διεθνές εκπαιδευτικό σεμινάριο, που πραγματοποιήθηκε στην Ελλάδα, κατα τη

διάρκεια του οποίου οι εταίροι του έργου μοιράστηκαν τα αποτελέσματα των ασκήσεων χαρτογράφησης του σχολείου και των χωρών, τις προηγούμενες εμπειρίες τους και τις γνώσεις που αποκτήθηκαν σε αυτήν την εκπαίδευση για την ανάπτυξη της συγκεκριμένης κλίμακας αναφοράς.

Για το σκοπό αυτό, κατά την εκπόνηση αυτής της κλίμακας, εξετάστηκαν διάφορα έγγραφα και μέσα ανάλυσης στο επίπεδο προώθησης της επιχειρηματικότητας, όπως το επιστημονικό άρθρο «Ένα ποιοτικό πρότυπο για την εκπαίδευση των επιχειρήσεων», που αναπτύχθηκε από το Κέντρο Εκπαίδευσης και Βιομηχανίας από το Πανεπιστήμιο του Warwick και το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Ανταγωνιστικότητας Επιχειρηματικότητας (EntreComp).

Για αυτό το εργαλείο αυτοαξιολόγησης το σχολικό σύμπαν χωρίζεται σε πέντε διαστάσεις:

- A)** Σχολικό πλαίσιο.
- B)** Εκμάθηση;
- C)** Συμμετοχή των ενδιαφερομένων;
- D)** Σχολική διακυβέρνηση;
- E)** Ένταξη / Ποικιλομορφία.

σε καθένα από τα τέσσερα διαφορετικά σχολεία (μαθητές, δάσκαλοι, γονείς, μη εκπαιδευτικοί, σχολική επιτροπή)

Η έννοια του επιχειρηματικού σχολείου νοείται ως ένα εναλλακτικό μαθησιακό περιβάλλον, το οποίο περιλαμβάνει τόσο τη σωματική όσο και τη

διανοητική διάσταση και όπου ο κύριος στόχος είναι ευθυγραμμισμένος με τους στόχους των προγραμμάτων σπουδών και την εκπαιδευτική αποστολή.

Θα πρέπει επίσης να έχουμε κατά νου ότι η εκπαίδευση περιλαμβάνει συνεργασίες με τον περιβάλλοντα κόσμο με σκοπό να προσφέρει στους μαθητές ευκαιρίες να δημιουργήσουν αξία τόσο στον εαυτό τους όσο και στους άλλους στη μαθησιακή τους διαδικασία.

Οι μαθητές είναι οι κεντρικοί παράγοντες της εκπαιδευτικής διαδικασίας και η εκπαίδευση για την επιχειρηματικότητα πρέπει να προωθεί τη δημιουργικότητα, την πρωτοβουλία, την καινοτομία, την κριτική σκέψη και τους διαφορετικούς τρόπους επίλυσης προβλημάτων. Από την άλλη πλευρά, οι εκπαιδευτικοί είναι οι πιο σημαντικοί παράγοντες στην εκπαίδευση, επηρεάζοντας το μαθησιακό περιβάλλον του μαθητή.

Η διοίκηση του σχολείου, οι εργαζόμενοι σε διοικητικό έργο στο σχολείο και οι εργαζόμενοι σε φορείς που συνεργάζονται και αλληλεπιδρούν με τα σχολεία, επιτελούν έργο ζωτικής σημασίας για την προώθηση της υποστήριξης των εκπαιδευτικών, προκειμένου να δημιουργηθούν πιο αποτελεσματικά μαθησιακά περιβάλλοντα.

Η εμπλοκή διαφορετικών παραγόντων σε όλα τα επίπεδα οργάνωσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας είναι θεμελιώδους σημασίας για την προώθηση της καινοτομίας και την επιχειρηματική νοοτροπία στην εκπαίδευση.

Αποτελεί επίσης γεγονός ότι υπάρχουν ισχυρές πιέσεις στο δημόσιο βίο για μια εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, που να ανταποκρίνεται στις αλλαγές της αγοράς εργασίας, της συνεχούς τεχνολογικής καινοτομίας και γενικά στη δυναμική στο κίνημα των ανθρώπων.

Από την άλλη πλευρά, η «μαζικοποίηση» του σχολείου για όλους οδηγεί στη δημιουργία μιας πιο ανταγωνιστικής αγοράς για τους μαθητές, που απαιτεί περισσότερο επιχειρηματική ανταπόκριση από θεσμικούς φορείς.

Σήμερα η Επιχειρηματικότητα και η Καινοτομία είναι δύο έννοιες που είναι πολύ παρούσες στο σχολείο και στο εκπαιδευτικό οικοσύστημα. Η επιχειρηματικότητα και η καινοτομία στο σχολικό πλαίσιο είναι κάτι περισσότερο από την τεχνολογία, τις επιχειρήσεις και τη δημιουργία οικονομικής αξίας. Η καινοτομία συνδέεται με τη δημιουργία, την εύρεση και την αξιοποίηση ευκαιριών για βελτίωση των διαδικασιών που οδηγεί σε καλύτερα προϊόντα και υπηρεσίες, συνδέσεις με πελάτες και συνεργάτες ή τρόπους διαχείρισης ανθρώπων και οργανισμών.

Σε ένα επιχειρηματικό σχολείο, η καινοτομία πρέπει να εξεταστεί ως προς την ανάπτυξη πρωτοβουλιών: παιδαγωγικά πειράματα, οργάνωση των γνώσεων, ανάπτυξη προγραμμάτων, εσωτερική και εξωτερική συμμετοχή ενδιαφερομένων, διεπιστημονική δραστηριότητα και νέες μέθοδοι.

Η δυναμική της σημερινής αγοράς εργασίας και της οικονομίας οδηγεί πολλές εταιρείες να αναζητούν νέους με επιχειρηματικές δεξιότητες και επιχειρηματικό τρόπο σκέψης, που να μπορούν να δημιουργήσουν αξία σε εταιρείες μέσα από την εργασία τους. Ψάχνουν για διεπιστημονικές ομάδες, αλλά με βασικό συστατικό τη δημιουργικότητα, την καινοτομία και την ικανότητα ανάληψης κινδύνων, που να διαθέτουν κοινωνικές δεξιότητες και να λαμβάνουν πρωτοβουλίες.

Η ανάπτυξη προσωπικών επιχειρηματικών δεξιοτήτων στους μαθητές για την αντιμετώπιση μεγαλύτερων επιπέδων αβεβαιότητας και πολυπλοκότητας στην εργασία και την προσωπική ζωή είναι κρίσιμη και απαραίτητη.

Αυτή η άποψη της επιχειρηματικότητας υπογραμμίζει τη σημασία του διδακτικού πλαισίου και των παιδαγωγικών και οργανωτικών διαδικασιών που απαιτούνται για την υποστήριξη της ανάπτυξης επιχειρηματικής δραστηριότητας και επιχειρηματικών δεξιοτήτων σε ένα διεπιστημονικό πλαίσιο. Αυτή η προσέγγιση έχει επιπτώσεις στις οργανωτικές δομές που θα υποστηρίξουν την ενσωμάτωση μιας επιχειρηματικής ιδέας στον σχολικό οργανισμό.

Σε ένα επιχειρηματικό σχολείο, οι επιχειρηματικές μεθοδολογίες περιλαμβάνονται σε κάθε τομέα και τμήμα, οι μαθητές ασχολούνται ενεργά με το σχεδιασμό ερευνητικών εργασιών και προγραμμάτων και υπάρχουν πολλές ευκαιρίες να μάθουν μέσα από την πράξη (learning by

doing). Τα επιχειρηματικά σχολεία έχουν την οπτική από τη βάση προς τα πάνω, επιτρέποντας σε άτομα σε όλα τα επίπεδα του οργανισμού να δημιουργούν αξία, να προσδιορίζουν τις ανάγκες και τις ευκαιρίες και να αποτελούν μέρος της λύσης ενός προβλήματος. Σε ένα επιχειρηματικό σχολείο υπάρχει μια κοινή αποστολή, αξίες και μια κουλτούρα εμπιστοσύνης.

Η Microsoft προσδιορίζει τέσσερις διαστάσεις για μια επιτυχημένη μεταρρύθμιση και για να δημιουργήσει ένα πλαίσιο συστημάτων για την καθοδήγηση καινοτόμων σχολείων: 1. Διδασκαλία, Μάθηση & Αξιολόγηση. 2. Ανάπτυξη δεξιοτήτων 3. Ηγεσία & Πολιτισμός Καινοτομίας και 4. Μαθησιακό Περιβάλλον. Εστιάζοντας στην τέταρτη διάσταση, μια θεμελιώδης πτυχή που πρέπει να λάβουμε υπόψη είναι ο σχεδιασμός φυσικών χώρων για πλούσιες και ποικίλες εκπαιδευτικές εμπειρίες, συμπεριλαμβανομένου ενός χώρου για προφορική συζήτηση, εργασία σε ερευνητικό σχέδιο και παρουσιάσεις. Αυτό το μαθησιακό περιβάλλον πρέπει να εξετάζει στιγμές μέσα και έξω από το σχολείο μέσω της συμμετοχής σε δράσεις της τοπικής κοινωνίας και πρακτικής άσκησης στο χώρο εργασίας με τη συμμετοχή και μελών της τοπικής κοινωνίας ως μέντορες και coaches.

ΠΕΝΤΕ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΝΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΌ ΣΧΟΛΕΙΟ

Α) ΣΧΟΛΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Στην εποχή που οι αλλαγές είναι ταχείες και τίθενται συνεχώς νέες προκλήσεις για το σχολείο και την ποιότητα της εκπαίδευσης, είναι απαραίτητο να θεωρηθεί το σχολείο ως μια δυναμική κοινότητα μάθησης, που να διευκολύνει τη εκπαίδευση των μαθητών, τις πρακτικές των διδασκαλίας και τη δημιουργία αξίας για την κοινότητα. Τα σχολεία είναι χώροι γνώσης, έρευνας, δημιουργίας γνώσεων, που υποστηρίζει την καινοτομία και την προετοιμασία μαθητών για την ένταξή τους στην αγορά εργασίας καθώς και την προετοιμασία τους να αποτελέσουν παράγοντες κοινωνικού και οικονομικού μετασχηματισμού.

Το σχολείο πρέπει να έχει μια πολιτική εκπαίδευσης για την επιχειρηματικότητα ενσωματωμένη στο Σχολικό Όραμα και Αποστολή και να κοινοποιείται σε ολόκληρη την εκπαιδευτική κοινότητα, καθώς επίσης και να διαθέτει συγκεκριμένους πόρους για να ενθαρρύνει και να υποστηρίζει την εκπαίδευση για την επιχειρηματικότητα.

Β) ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Οι επιχειρηματίες εφαρμόζουν τη γνώση δημιουργικά αξιοποιώντας ευκαιρίες, αναπτύσσοντας δημιουργικές λύσεις για

καθημερινές προκλήσεις. Η επιχειρηματικότητα και ο καινοτομικός τρόπος σκέψης θεωρούνται ως κρίσιμες δεξιότητες για τον 21ο αιώνα. Η επιχειρηματική μάθηση είναι ζωτικής σημασίας για την οικοδόμηση μιας σχολικής κουλτούρας στην οποία οι μαθητές και οι καθηγητές μπορούν να εξερευνήσουν νέους τρόπους σκέψης και απαντώντας έτσι στις τρέχουσες σχολικές και κοινωνικές προκλήσεις.

Αυτές οι επιχειρηματικές δεξιότητες μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο διδασκαλίας και πρακτικής άσκησης, να εξασκηθούν και να χρησιμοποιηθούν καθημερινά, σε κάθε μάθημα και σε κάθε τομέα του εκπαιδευτικού προγράμματος.

Τα σχολεία, ως μαθησιακά οικοσυστήματα, πρέπει να προωθήσουν και να ενθαρρύνουν όλους τους σχολικούς φορείς να έχουν τις ικανότητες που να τους επιτρέπουν να παρεμβαίνουν στην κοινωνία.

Γ) ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ

Για να εξασφαλιστεί η ευημερία και η επιτυχία ενός σχολείου και των μαθητών του, πρέπει να διασφαλιστεί καλά δομημένο δίκτυο ενδιαφερόμενων μερών με συνεργασία μεταξύ όλων των μελών.

Τα σχολεία σε κάθε τοπική κοινωνία εκπαιδεύουν μελλοντικούς υπαλλήλους, ιδιοκτήτες επιχειρήσεων και ηγέτες της κοινότητας. Αυτό το σχολικό δίκτυο των ενδιαφερόμενων μερών πρέπει να εξετάσει όλους εκείνους που άμεσα ή έμμεσα ωφελούνται από την εκπαιδευτική δράση και το ρόλο του σχολείου στην κοινότητα: καθηγητές, μαθητές, γονείς, φορείς χάραξης πολιτικής, διοίκηση του σχολείου, της επιχειρηματικής κοινότητας και άλλα μέλη της κοινότητας

D) ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

Προκειμένου να διασφαλιστεί ένα σχολείο που προωθεί μια επιχειρηματική κουλτούρα στο πλαίσιο της λειτουργίας του, η ύπαρξη ενός μοντέλου διακυβέρνησης ικανού να διασφαλίσει και να εγγυηθεί την ολοκληρωμένη διαχείριση μιας ολόκληρης εκπαιδευτικής δράσης είναι θεμελιώδης.

E) ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ / ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ.

Μια κουλτούρα επιχειρηματικότητας πρέπει να διασφαλίζει ότι όλοι οι φορείς της σχολικής κοινότητας έχουν ίσες ευκαιρίες και ότι τηρούνται οι ηθικές αρχές.

Μια κουλτούρα επιχειρηματικότητας πρέπει να σέβεται και να εκτιμά την ποικιλομορφία εντός της σχολικής κοινότητας. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην κοινωνική επιχειρηματικότητα, καθώς το σχολείο έχει επίσης αποστολή να εκπαιδεύσει άτομα που συμβάλλουν στο μετασχηματισμό της κοινωνίας.

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ | ΣΧΟΛΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΦΟΙΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΝ	ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	ΓΟΝΕΙΣ	ΣΧΟΛΙΑ
ΣΧΟΛΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ					
01	Υπάρχει μια πολιτική του σχολείου για την εκπαίδευση στην επιχειρηματικότητα	☐	☐	☐	☐
02	Το σχολείο έχει αναπτύξει τη δική του ιδέα για την εκπαίδευση στην επιχειρηματικότητα	☐	☐	☐	☐
03	Η έννοια γίνεται κατανοητή από τους διάφορους παράγοντες της σχολικής κοινότητας	☐	☐	☐	☐
04	Η επιχειρηματικότητα και η προώθηση μιας επιχειρηματικής στάσης αναφέρεται στα διάφορα σχολικά έγγραφα	☐	☐	☐	☐
05	Η επιχειρηματικότητα είναι μέρος του σχεδίου ανάπτυξης του σχολείου	☐	☐	☐	☐
06	Το σχολικό όραμα για την επιχειρηματικότητα κοινοποιείται σε όλους τους μαθητές, το προσωπικό και την τοπική κοινότητα	☐	☐	☐	☐
ΣΧΟΛΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ					
07	Οι σχολικοί παράγοντες έχουν την ευκαιρία να αναπτύξουν την επιχειρηματική τους στάση (να προσδιορίσουν ανάγκες, προβλήματα ή ευκαιρίες και να παρουσιάσουν λύσεις, έχοντας επίσης την ευκαιρία να τις υλοποιήσουν)	☐	☐	☐	☐
08	Το σχολείο ενθαρρύνει όλους τους διαφορετικούς θεσμικούς παράγοντες να έχουν επιχειρηματική στάση.	☐	☐	☐	☐
09	Το σχολείο είναι ανοιχτό στην παρουσίαση και την εφαρμογή καινοτόμων λύσεων σε διάφορους τομείς της σχολικής ζωής.	☐	☐	☐	☐
ΣΧΟΛΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ					
10	Το σχολείο διαθέτει συγκεκριμένους πόρους για να ενθαρρύνει και να υποστηρίξει επιχειρηματικά εκπαιδευτικά προγράμματα.	☐	☐	☐	☐
11	Το σχολείο διαθέτει συγκεκριμένους πόρους για την υποστήριξη πρωτοβουλιών επιχειρηματικότητας των διάφορων σχολικών φορέων.	☐	☐	☐	☐
12	Το σχολείο διαθέτει χρόνο από το κανονικό πρόγραμμα σπουδών για δραστηριότητες εκπαίδευσης για την επιχειρηματικότητα.	☐	☐	☐	☐
13	Υπάρχει ένας συγκεκριμένος προϋπολογισμός που προορίζεται και διατίθεται για την υποστήριξη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων από τους μαθητές, τους δασκάλους ή το σχολικό προσωπικό.	☐	☐	☐	☐
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΧΟΛΕΙΟΥ					
14	Οι διάφοροι εμπλεκόμενοι φορείς καλούνται τακτικά να βρουν λύσεις στις καθημερινές προκλήσεις του σχολείου.	☐	☐	☐	☐
15	Οι διάφοροι εμπλεκόμενοι φορείς καλούνται να συμβάλουν στον στρατηγικό σχεδιασμό του σχολείου.	☐	☐	☐	☐
16	Το σχολείο διαθέτει στρατηγική του προωθεί στην δημιουργία διεπιστημονικών ομάδων.	☐	☐	☐	☐

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ | ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΦΟΙΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΝ	ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	ΓΟΝΕΙΣ	ΣΧΟΛΙΑ
ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΕΣ					
01	Οι μεθοδολογίες των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων είναι επικεντρωμένες στον άνθρωπο (εκπαιδευόμενο)	☐	☐	☐	☐
02	Οι δραστηριότητες επιχειρηματικότητας ποικίλουν επαρκώς ώστε να ανταποκρίνονται σε διαφορετικά μοντέλα μάθησης.	☐	☐	☐	☐
03	Οι δραστηριότητες επιχειρηματικότητας έχουν μια πρακτική διάσταση που περιλαμβάνει και προϋποθέτει τη συμμετοχή των μαθητών.	☐	☐	☐	☐
04	Οι επιχειρηματικές δραστηριότητες έχουν μια διεπιστημονική διάσταση.	☐	☐	☐	☐
05	Οι δραστηριότητες βασίζονται σε εκπαίδευση τύπου ερευνητικής εργασίας και σε μέθοδο πειραματικής μάθησης.	☐	☐	☐	☐
06	Οι δραστηριότητες αναπτύσσονται έξω από την τάξη ή το σχολείο, προωθώντας την επαφή με την τοπική κοινότητα ή με τις επιχειρήσεις.	☐	☐	☐	☐
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ					
07	Το σχολείο προωθεί δραστηριότητες που απαιτούν δεξιότητες λήψης αποφάσεων.	☐	☐	☐	☐
08	Το σχολείο προωθεί δραστηριότητες που απαιτούν την εφαρμογή δεξιοτήτων επίλυσης προβλημάτων.	☐	☐	☐	☐
09	Το σχολείο προωθεί δραστηριότητες που προϋποθέτουν το ομαδικό πνεύμα.	☐	☐	☐	☐
10	Το σχολείο προωθεί δραστηριότητες που επιτρέπουν τη συμμετοχή σε υποστηριζόμενη ανάληψη κινδύνων και ενσωματώνει την πιθανότητα αποτυχίας.	☐	☐	☐	☐
11	Το σχολείο προωθεί δραστηριότητες που παρέχουν ευκαιρίες ανάπτυξης της ικανότητας οικονομικής διαχείρισης.	☐	☐	☐	☐
12	Το σχολείο προωθεί δραστηριότητες που σχετίζονται με την ανάπτυξη δεξιοτήτων επικοινωνίας και πληροφορικής.	☐	☐	☐	☐
13	Το σχολείο προωθεί πρωτοβουλίες που αναπτύσσουν τις επιχειρηματικές γνώσεις (εξοικείωση με την επιχειρηματική διαδικασία, αξιολόγηση ευκαιριών, , κατανόηση οικονομικών εννοιών όπως, του ρόλου των επιχειρηματιών στην κοινωνία, πώς παράγονται και παρέχονται αγαθά και υπηρεσίες κλπ)	☐	☐	☐	☐
14	Το σχολείο αναπτύσσει πρωτοβουλίες που προωθούν τις επιχειρηματικές δεξιότητες (δημιουργικότητα, προγραμματισμός, οικονομικός αλφαριθμητισμός) , διαχείριση πόρων, αβεβαιότητα/ διαχείριση κινδύνων, ομαδική εργασία)	☐	☐	☐	☐
15	Το σχολείο αναπτύσσει πρωτοβουλίες που προωθούν την επιχειρηματική στάση (αυτοπεποίθηση και αίσθημα πρωτοβουλίας)	☐	☐	☐	☐

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ | ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΦΟΙΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΝ	ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	ΓΟΝΕΙΣ	ΣΧΟΛΙΑ
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΑΘΗΣΗΣ					
16	Τα μαθήματα επανεξετάζονται, αξιολογούνται και καταγράφονται τακτικά.	☐	☐	☐	☐
17	Υπάρχει σαφής προσδιορισμός των γνώσεων και των δεξιοτήτων που πρέπει να αναπτυχθούν καθώς και της αξιολόγησης της εκπαιδευτικής διαδικασίας.	☐	☐	☐	☐
18	Οι μαθητές οργανώνουν και έχουν πρόσβαση σε ένα χαρτοφυλάκιο με τα μαθησιακά αποτελέσματα.	☐	☐	☐	☐
19	Οι μαθητές συμμετέχουν ενεργά στην αξιολόγηση της μάθησής τους.	☐	☐	☐	☐
20	Υπάρχουν μηχανισμοί και έγγραφα όπου οι μαθητές μπορούν να καταγράψουν τις εμπειρίες και τις αποκτηθείσες γνώσεις.	☐	☐	☐	☐

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ | ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΦΟΙΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΝ	ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	ΓΟΝΕΙΣ	ΣΧΟΛΙΑ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΙ ΕΤΑΙΡΟΙ					
01	Το σχολείο συνεργάζεται με επιχειρήσεις και θεσμικούς εταίρους (Εταιρείες, Επιχειρηματίες, Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών).	☐	☐	☐	☐
02	Οι εξωτερικοί εταίροι καλούνται να συνεργαστούν και να αναπτύξουν δραστηριότητες μέσα στο σχολείο.	☐	☐	☐	☐
03	Η σχολική κοινότητα καλείται να ασχοληθεί με τα προβλήματα των εξωτερικών εταίρων ή να διεξάγει έρευνα για τις δραστηριότητές τους σε μελέτη περίπτωσης.	☐	☐	☐	☐
04	Οι εξωτερικοί εταίροι καλούνται να μοιραστούν τη δραστηριότητα και την εμπειρία τους.	☐	☐	☐	☐
05	Οι εξωτερικοί εταίροι συμμετέχουν ως δάσκαλοι ή μέντορες στα προγράμματα εκπαίδευσης για την επιχειρηματικότητα.	☐	☐	☐	☐
06	Οι γονείς καλούνται να αναπτύξουν δραστηριότητες στο σχολείο και στην τάξη.	☐	☐	☐	☐
07	Οι γονείς και οι εξωτερικοί εταίροι καλούνται να συμμετάσχουν στις πρωτοβουλίες επιχειρηματικότητας που προωθούν οι μαθητές ή / και δάσκαλοι.	☐	☐	☐	☐
08	Οι μαθητές και οι δάσκαλοι καλούνται να επισκεφθούν τοπικές οργανώσεις (Εταιρείες και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών).	☐	☐	☐	☐
09	Οι μαθητές, οι εκπαιδευτικοί και το προσωπικό του σχολείου καλούνται να συνεργαστούν και να λύσουν μαζί προβλήματα.	☐	☐	☐	☐
ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΚΑΙ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ					
10	Το σχολείο οργανώνει, μαζί με την κοινωνία των πολιτών, διεθνείς δραστηριότητες	☐	☐	☐	☐
11	Οι μαθητές, οι δάσκαλοι και το προσωπικό έχουν την ευκαιρία να συμμετάσχουν σε διεθνείς δραστηριότητες	☐	☐	☐	☐
12	Το σχολείο είναι μέρος διεθνών δικτύων ή έχει διεθνείς εταίρους με τους οποίους αναπτύσσει ενεργά δραστηριότητες	☐	☐	☐	☐
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ					
13	Υπάρχουν συγκεκριμένα κανάλια επικοινωνίας με όλους τους ενδιαφερόμενους για την εκπαίδευση στην επιχειρηματικότητα (συναντήσεις, ανακοινώσεις, ενημερωτικά δελτία κ.λπ.)	☐	☐	☐	☐
14	Το όραμα και ο σκοπός του σχολείου για επιχειρηματικές δραστηριότητες εξηγούνται πλήρως σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, όποτε συμμετέχουν σε τέτοιες δραστηριότητες	☐	☐	☐	☐
15	Όλοι οι ενδιαφερόμενοι ενημερώνονται πριν από την επιχειρηματική δραστηριότητα και γνωρίζουν τους σκοπούς και τους στόχους συγκεκριμένων προγραμμάτων.	☐	☐	☐	☐

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ | ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΦΟΙΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΝ	ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	ΓΟΝΕΙΣ	ΣΧΟΛΙΑ
ΜΟΝΤΕΛΟ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ					
01	Το σχολείο έχει συντονιστή εκπαίδευσης επιχειρηματικότητας.	☐	☐	☐	☐
02	Υπάρχει μια συγκεκριμένη περιγραφή και στόχοι εργασίας για τον συντονιστή.	☐	☐	☐	☐
03	Ο συντονιστής προσδιορίζεται με σαφήνεια και ο ρόλος του είναι αποδεκτός και αναγνωρίζεται σε ολόκληρο το σχολείο.	☐	☐	☐	☐
04	Ο συντονιστής προγραμματίζει τις δράσεις του με τη συνεισφορά των διαφόρων σχολικών παραγόντων και λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες καθενός από αυτούς.	☐	☐	☐	☐
ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ					
05	Η γνώση και η εμπειρία μοιράζονται σε ολόκληρο τον οργανισμό.	☐	☐	☐	☐
06	Ο συντονιστής του σχολείου δίνει τη δυνατότητα στους ανθρώπους να λαμβάνουν τις δικές τους αποφάσεις όποτε μπορούν.	☐	☐	☐	☐
07	Η σχολική κοινότητα ενθαρρύνεται να αναζητήσει νέες ευκαιρίες και επιβραβεύεται όταν εντοπίζονται αυτές οι ευκαιρίες.	☐	☐	☐	☐
08	Οι άνθρωποι ενθαρρύνονται να σκέφτονται έξω από τον καθιερωμένο τρόπο σκέψης και να κάνουν τα πράγματα διαφορετικά.	☐	☐	☐	☐
09	Οι αυθεντικές δημόσιες συζητήσεις ενθαρρύνονται και επιβραβεύονται.	☐	☐	☐	☐
10	Οι αποφάσεις λαμβάνονται γρήγορα και εφαρμόζονται γρήγορα	☐	☐	☐	☐
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ					
11	Όλες οι δραστηριότητες επιχειρηματικότητας αξιολογούνται και τα αποτελέσματα κοινοποιούνται.	☐	☐	☐	☐
12	Η αξιολόγηση δραστηριοτήτων επιχειρηματικότητας περιλαμβάνει έγγραφα και φόρμες αξιολόγησης.	☐	☐	☐	☐
13	Τα αποδεικτικά στοιχεία αξιολόγησης της επιχειρηματικότητας συμβάλλουν στη διαδικασία αυτοαξιολόγησης του σχολείου	☐	☐	☐	☐
14	Οι δραστηριότητες επιχειρηματικότητας διαχέονται στην κοινωνία έξω από το σχολείο.	☐	☐	☐	☐
15	Το σχολείο αναλαμβάνει συστηματικά αποτελέσματα παρακολούθησης του επιχειρηματία	☐	☐	☐	☐

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ | ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ / ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ

ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΦΟΙΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΝ	ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	ΓΟΝΕΙΣ	ΣΧΟΛΙΑ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ					
01	Οι άνθρωποι ενθαρρύνονται να εξετάσουν και να προβληματιστούν σχετικά με ηθικά και δεοντολογικά ζητήματα σε οποιαδήποτε δραστηριότητα που αφορά την επιχειρηματικότητα.	●	●	●	●
02	Το πρόγραμμα μαθημάτων περιλαμβάνει τα μαθήματα και τις δραστηριότητες που αντιμετωπίζουν τα ζητήματα της ένταξης, τα ανθρώπινα δικαιώματα, την Κοινωνική Επιχειρηματικότητα και την Κοινωνική Οικονομία.	●	●	●	●
03	Η πολυπολιτισμικότητα αποτιμάται στα προγράμματα επιχειρηματικότητας.	●	●	●	●
04	Στο πρόγραμμα σπουδών που αφορά την επιχειρηματικότητα περιλαμβάνεται και η αναφορά στους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDG).	●	●	●	●
05	Οι δραστηριότητες που αφορούν την επιχειρηματικότητα προωθούν τη βιωματική μάθηση και τη μάθηση μέσα από την πράξη, επιτρέποντας στους διάφορους φορείς της σχολικής κοινότητας να εμβαθύνουν τις γνώσεις τους για τις διαφορετικές ανάγκες και τους διαφορετικούς τρόπους ζωής με την προώθηση των σχέσεων και του διαπολιτισμικής μάθησης.	●	●	●	●
ΕΝΤΑΞΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ					
06	Το πρόγραμμα σπουδών αναπτύσσεται λαμβάνοντας υπόψη τα διαφορετικά κοινωνικά, οικονομικά και πολιτιστικά πλαίσια των μαθητών και των υπολοίπων μελών της σχολικής κοινότητας.	●	●	●	●
07	Όλοι οι χώροι όπου αναπτύσσονται δραστηριότητες είναι προσβάσιμες για άτομα με μειωμένη κινητικότητα.	●	●	●	●
08	Οι δραστηριότητες επιχειρηματικότητας έχουν μια διεπιστημονική ομάδα που υποστηρίζει μαθητές και οικογένειες στην αντιμετώπιση συγκεκριμένων μαθησιακών αναγκών.	●	●	●	●
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ					
09	Το σχολείο διασφαλίζει ότι οι επιχειρηματικές δραστηριότητες που αναπτύσσονται εντός της σχολικής κοινότητας ικανοποιούν τις συγκεκριμένες ανάγκες όλων των συμμετεχόντων.	●	●	●	●
10	Το σχολείο υποστηρίζει ομάδες μειονοτήτων για συμμετοχή και οργάνωση δραστηριοτήτων επιχειρηματικότητας εντός της σχολικής κοινότητας.	●	●	●	●

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

Αφού ολοκληρώσετε τα 5 προηγούμενα στάδια αυτοαξιολόγησης, μπορείτε να υπολογίσετε και να διαπιστώσετε σε τι στάδιο βρίσκεται η επιχειρηματική εκπαίδευση στο σχολείο σας.

Αντιγράψτε τις τιμές που λαμβάνονται από κάθε συμμετέχοντα στην εκπαιδευτική διαδικασία σε καθένα από τα 5 πλέγματα αυτοαξιολόγησης, στον ακόλουθο πίνακα και κάντε τα απαραίτητα αθροίσματα για να λάβετε τα συνολικά αποτελέσματα ανά κατηγορία και τέλος υπολογίστε το συνολικό άθροισμα. Τα αποτελέσματα θα σας βοηθήσουν να κατανοήσετε το ρόλο κάθε μέλους της σχολικής κοινότητας στις διαφορετικές διαστάσεις εφαρμογής της έννοιας της επιχειρηματικότητας στο σχολείο..

ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΦΟΙΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ	ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	ΓΟΝΕΙΣ	ΣΥΝΟΛΟ
01 ΣΧΟΛΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	/16	/16	/16	/16	/64
02 ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	/20	/20	/20	/20	/80
03 ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΩΝ ΦΟΡΕΩΝ	/15	/15	/15	/15	/60
04 ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ	/15	/15	/15	/15	/60
05 ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ / ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ	/10	/10	/10	/10	/40
ΣΥΝΟΛΟ	/76	/76	/76	/76	/304

Αυτό είναι ένα εργαλείο που προσκαλεί σχολεία να ενσωματώσουν την επιχειρηματικότητα στο σχολικό πρόγραμμα και στις σχολικές δραστηριότητες. Αυτό το εργαλείο αυτοαξιολόγησης θα πρέπει να χρησιμοποιείται ως πηγή έμπνευσης, δράσης και μετασχηματισμού και για την αυτο-αξιολόγηση των σχολείων, όχι για τους εμπλεκόμενους στην εκπαιδευτική διαδικασία ή τις συμπεριφορές τους.

ΕΠΙΠΕΔΟ ΑΡΧΑΡΙΩΝ ΤΙΜΕΣ ΜΕΤΑΞΥ 0 – 75

Το σχολείο πρέπει να εργαστεί σκληρά για να προωθήσει μια επιχειρηματική νοοτροπία μεταξύ όλων των κοινοτικών παραγόντων στις διαφορετικές διαστάσεις.

Αναλογιστείτε και ερευνήστε τη σημασία της προώθησης μιας επιχειρηματικής στάσης και πόσο σημαντικό είναι να προσθέσετε αξία σε διαφορετικούς σχολικούς φορείς και κοινότητες.

ΕΧΟΥΝ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΙ ΒΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΙΜΕΣ ΜΕΤΑΞΥ 76 - 200

Το σχολείο έχει ήδη λάβει ορισμένα βήματα για την προώθηση μιας επιχειρηματικής νοοτροπίας μεταξύ όλων των κοινοτικών παραγόντων στις διαφορετικές διαστάσεις.

Γιατί να μην δημιουργήσει μια ομάδα εργασίας που θα αρχίσει να ενισχύει και να συστηματοποιεί αυτές τις πρακτικές;

ΕΧΟΥΝ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΙ ΑΡΚΕΤΑ ΒΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΙΜΕΣ ΜΕΤΑΞΥ 200 - 304

Το σχολείο έχει λάβει σταθερά και συνεχή βήματα για την εφαρμογή μιας επιχειρηματικής νοοτροπίας στο σχολείο με τη συμμετοχή όλων των μελών της σχολικής κοινότητας.

Η επιχειρηματικότητα και η επιχειρηματική νοοτροπία είναι μέρος της κουλτούρας του σχολείου και πρέπει να κοινοποιούνται ως εμπνευσμένη πρακτική.

ΤΡΟΦΗ ΓΙΑ ΣΚΕΨΗ

Οι ακόλουθες ερωτήσεις μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τα σχολεία για να εμβαθύνουν τον προβληματισμό σχετικά με την Επιχειρηματικότητα και τον ρόλο του σχολείου στην προώθηση μιας Επιχειρηματικής Νοοτροπίας:

- Ποια είναι η αντίληψη του σχολείου σας για έννοιες όπως: Επιχειρηματικότητα, Εκπαίδευση Επιχειρηματικότητας, Επιχειρηματική Νοοτροπία;
- Πώς αντικατοπτρίζεται η επιχειρηματικότητα και η καινοτομία στα έγγραφα στρατηγικής του σχολείου; Και πώς μια επιχειρηματική στάση αντικατοπτρίζεται στους εσωτερικούς κανονισμούς; Πώς αυτό επηρεάζει την επιχειρηματική κουλτούρα που αναπτύσσεται στο σχολείο;
- Ποια σχέση βρίσκεται μεταξύ του πώς καταλαβαίνετε την επιχειρηματικότητα και την επιχειρηματική στάση και τα έργα που αναπτύσσονται στο σχολείο;
- Κατά τη γνώμη σας, ποια είναι η αντίληψη της σχολικής κοινότητας για τον τρόπο «Πώς το σχολείο κατανοεί και προωθεί μια επιχειρηματική στάση στο σχολικό οικοσύστημα; Πώς αυτό επηρεάζει τη δυναμική της κοινότητας και τη συμμετοχή της κοινότητας στο σχολείο σας;
- Ποια μέτρα μπορούν να ληφθούν από το σχολείο για την προώθηση της επιχειρηματικότητας για μια πιο επιχειρηματική στάση μεταξύ όλων των σχολικών παραγόντων; Ποιος μπορεί να σας υποστηρίξει για να αναπτύξετε αυτά τα μέτρα.

- [1] Acs, Z. e Armington, C. (2004). Employment Growth and Entrepreneurial Activity in Cities. *Regional Studies*, 38, pp. 911-927
- [2] Acs, Z., Glaeser, E., Litan, R., Fleming, L., Goetz, S., Kerr, W., Klepper, S., Rosenthal, S., Sorenson, O. e Strange, W. (2008). Entrepreneurship and Urban Success: Toward a Policy Consensus Audretsch D.e Keilbach M. (2004). Entrepreneurship capital and economic performance, *Regional Studies*, 38, pp. 949-959.
- [3] Audretsch, D. B. (2003). Entrepreneurship: A survey of the literature. *Enterprise Papers*, 14. European Comission: Enterprise Directorate-General.
- [4] Audretsch D.e Keilbach M. (2004). Entrepreneurship capital and economic performance, *Regional Studies*, 38, pp. 949-959.
- [5] Bosma, N. e Sternberg, R. (2014) Entrepreneurship as an Urban Event? Empirical Evidence from European Cities. *Regional Studies*, 48, pp. 1016-1033
- [6] Drucker, Peter F., (1985), *Innovation and Entrepreneurship*, HarperCollins Publisher, New York
- [7] Ebersberger, B., Pirhofer, C. and Wieser, D. (2017) *Teaching Toolkit for Entrepreneurship Education. Embedding Entrepreneurship Education*
- [8] European Comission, (2012). *Rethinking education: investing in skills for better socio-economic outcomes.*
- [9] European Comission, (2015) *Entrepreneurship Competence: An Overview of Existing Concepts, Policies and Initiatives*
- [10] European Comission, (2016). *Entrepreneurship Education at School in Europe. Eurydice Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.*
- [11] European Comission (2018). *Entrepreneurship 2020 Action Plan: Reigniting the entrepreneurial spirit in Europe. Publications Office of the European Union.*
- [12] *Global Entrepreneurship Monitor (2019). Global Report 2018/2019*
- [13] Lazzeroni M. e Piccaluga A. (2003). Towards the entrepreneurial university. *Local Economy*, 18, pp. 38-48
- [14] McCallum E., Weicht R., McMullan L., Price A., (2018) *EntreComp into Action: get inspired, make it happen. EU Publications*
- [15] *Metaprofiling (2013). The Entrepreneurial Organization: What it is and why it matters*
- [16] OECD/ European Union, (2012) *Policy Brief on Youth Entrepreneurship Entrepreneurial Activities in Europe*
- [17] OECD (2015). *Entrepreneurship 360: Guidance Note for teachers and school managers*
- [18] OECD (2015). *Entrepreneurship360: Guidance Note for Policy makers*
- [19] Philpott, K, Dooley, L., O'Reilly, C., Lupton G. (2011). The entrepreneurial university: examining the underlying academic tensions. *Technovation*, 31, 2011, pp.161-170
- [20] Valerio, A., Parton, B, Robb, A. (2014). *Entrepreneurship Education and Training Programs around the World. World Bank*

nes

NETWORK
OF ENTREPRENEURIAL
SCHOOLS

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

agencia nacional
erasmus
el espíritu de Europa

The Erasmus logo, which is a stylized white flower or starburst shape.